

Vol. 38 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 0400 578 901
faksi 09 3296 1520
toimitus@kemia-lehti.fi

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief
DI Leena Laitinen 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef • Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 03 714 1614
taitto@kemia-lehti.fi

Sihtööri • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 0400 578 901
irja.hagelberg@kempulssi.fi

Vakituisen avustaja • Permanent medarbetare
• Contributing Editor
Sanna Alajoki 040 827 9727
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

ilmoitukset@kemia-lehti.fi
Myyntipäällikkö • Forsäljningschef • Sales Manager
Kalevi Sinisalmi 044 539 0908
kalevi.sinisalmi@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

puh. 0400 578 901, faksi 09 3296 1520
tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilauhinnat

Kotimaassa 89 euroa (kestotilaus 79 euroa),
muut maat 120 euroa
Kouluille 45 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 89 euro,
övriga länder 120 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 120
Irtonummer/Lösnummer/Single copy EUR 15
(special issue 5/2011 EUR 19)

Osoitteenmuutokset

Suomen Kemian Seura
puh. 010 425 6300, faksi 010 425 6309
toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulssi Oy
Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing Director
Leena Laitinen
Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto

• Redaktionsråd • Editorial Board
Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy
Toimitusjohtaja Saara Hassinen, SalWe Oy
Professori Matti Hotokka, Åbo Akademi
Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, Kemia-Kemi
Tutkija Helena Laavi, Aalto-yliopisto
Päätoimittaja Leena Laitinen, Kemia-Kemi
Professori Jan Lundell, Jyväskylän yliopisto
Apulaisjohtaja Juha Pyötsiä, Kemianteollisuus ry
Professori Markku Räsänen, Helsingin yliopisto
Tiedotuspäällikkö Sakari Sohlberg, VTT

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti
Painos • Upplaga • Printing order 5 400
Forssa Print, Forssa 2011
ISO 9002

Myrkkyä verkosta

Otsikko on lainaus Honeywell Suomen syyskuisen seminaarin turvallisuutta käsitelleestä sessiosta, jossa asiantuntijat kertoivat yrityksiin kohdistuvista moderneista uhkista ja tietoverkkojen väärinkäyttömahdollisuuksista.

Raskaan sarjan esimerkki jo konkretisoituneesta uhasta on Stuxnet-tietokonemato, joka kykenee vakoilemaan ja uudelleenohjelmoimaan teollisuuden järjestelmiä. Tuholainen löytyi iranilaisen ydinvoimalan rikastuslaitoksesta, jonka tietokoneita ei ollut – turvallisuussyistä – kytketty internetiin. Pääsy järjestelmään onnistui ilmeisesti saastutetun muistitukun välityksellä.

Viimeistään nyt on pakko tiedostaa, että ilman ajan tasalla olevaa turvajärjestelmää vastaavaa voi tapahtua missä vain, myös meidän firmassa.

Uhka ei aina tule ulkoa. Organisaatioiden toimintaa voivat häiritä myös nykyiset tai entiset työntekijät, jotka syystä tai toisesta hautovat sisällään vihaa. Riski kasvaa saneerausten ja irtisanomisten aikoihin. Kostonhaluinen työntekijä voi sabotoida koko organisaation järjestelmiä tai kiusata anonyymisti valitsemiaan uhreja.

Mitä yksittäinen työntekijä voi tehdä? Tarkkailla tovereitaan ja raportoida poikkeavuuksista?

Tavanomaisista kahvihuonejupinoista ja facebook-lohkaisuista ei kannata välittää eikä kaverin luottamusta pettää. Mutta jos työtoverin persoonassa, käytöksessä tai puheissa ilmenee huolta herättäviä muutoksia, asian voi tilaisuuden tullen ottaa puheeksi ja kysyä, mitä toiselle kuuluu.

Jos vastaukset pikemminkin kasvattavat kuin hälventävät huolta, käynti esimiehen juttusilla voi olla paikallaan. Esimieheltä vaaditaan viisautta tilanteessa, jossa työntekijä näyttää vielä noudattavan työpaikan sääntöjä mutta osoittaa eri tavoin vihamielisyyttä.

Kokeneen turvallisuusasiantuntijan Kari Holmströmin mukaan varhaisen puuttumisen strategia on useimmiten toimivin. Monessa tapauksessa on parasta nostaa kissa pöydälle, paljastamatta tietenkään mahdollista huolenkertojaa.

Tärkeää on kohtaaminen ja kuunteleminen. Ihmisten välisessä kanssakäymisessä 15 prosenttia viestinnästä tulee sanojen kautta, kaikki muu sanattomasta viestinnästä, ilmeistä, äänenpainoista ja ruumiinkielestä. Jos viestintä tapahtuu verkon välityksellä, sanojen merkitys kasvaa sataan prosenttiin ja totuus on paljon helpompi kätkeä.

Leena Laitinen

Karoliina Ek